

Ю.В. Вишнівська, магістрант
Науковий керівник – к.е.н., доц. І.В. Литвинчук
Житомирський державний технологічний університет

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВАЛЮТНИХ ВІДНОСИН

Розвиток зовнішньоекономічних відносин вимагає особливого інструмента, за допомогою якого суб'єкти, що діють на міжнародному ринку, могли б підтримувати між собою тісні фінансові взаємозв'язки. Таким інструментом виступають банківські операції по обміну іноземної валюти.

Найважливішим елементом у системі банківських операцій з іноземною валютою є обмінний валютний курс, так як розвиток міжнародних економічних відносин вимагає виміру вартісного співвідношення валют різних країн.

Проаналізувавши погляди вчених щодо трактування терміну «валютний курс», можемо подати наступні узагальнення (таблиця 1).

Таблиця 1

Узагальнення поняття «валютний курс» в науково-практичній літературі

№з/п	Критерії групування	Кількість авторів	ПВ
1	Ціна національної грошової одиниці	6	60,00
2	Співвідношення між грошовими одиницями	4	40,00
3	Всього	із 10	100

Аналіз дефініції поняття «валютний курс» дозволяє стверджувати : більшість науковців по даній тематиці сконцентрували свою увагу на визначенні поняття «валютний курс» як ціни національної грошової одиниці (60%). Недоліком даного трактування є те, що автори не розглядають валютний курс як інструмент фінансових відносин.

Ряд авторів вважають що поняття «валютний курс» - це співвідношення між грошовими одиницями для здійснення економічних операцій (40%). Недоліком даного визначення є те, що вони не враховують валютний курс як інструмент, за допомогою якого здійснюються операції, та задовольняються потреби потенційних споживачів іноземної валюти.

На нашу думку найповнішу характеристику поняттю «валютний курс» надає Савлук М.І. тобто, валютний курс – співвідношення між грошовими одиницями двох країн, яке використовується для обміну валют при здійсненні валютних та інших економічних операцій.

Як економічна категорія, валютний курс (інколи його називають обмінним курсом) являє собою співвідношення між грошовими одиницями двох країн, або ціну грошової одиниці однієї країни, відображену в грошових одиницях іншої країни, чи в міжнародних валютних одиницях.

Ця економічна категорія притаманна товарному виробництву і відображає виробничі відносини між товаровиробниками і світовим ринком. Оскільки вартість являється всеохоплюючим вираженням економічних умов товарного виробництва, то порівнянність національних грошових одиниць різних країн базується на вартісному співвідношенні, яке складається в процесі виробництва та відсоток обміну.

Виробники та покупці товарів та послуг за допомогою валютного курсу порівнюють національні ціни з цінами в інших країнах. В результаті співставлення виявляється ступінь вигідності того чи іншого виробництва в даній країні або інвестицій за кордоном.

Валютний курс проявляється як коефіцієнт перерахунку однієї валюти в іншу, однак вартісною основою валютного курсу є купівельна спроможність валют, яка виражає середні національні рівні цін на товари, послуги, інвестиції.

Зовнішньоекономічні операції у більшості випадків пов'язані з обміном однієї національної валюти на іншу. У цьому зв'язку виникає необхідність у встановленні співвідношення обміну між валютами валютного курсу.

Узагальнимо дані щодо питань які розглядалися в підручниках(таблиця 2).

Узагальнивши погляди вчених можна зробити наступний висновок: всі розглянуті нами автори приділяють більшу увагу у своїй навчально-практичній літературі поняттю «валютний курс», його видам та котируванню валют. Ряд авторів визначають роль валютного курсу в економіці, методи його визначення та фактори що на нього впливають.

Таблиця 2

Узагальнені дані про питання, що розглядаються в навчально-практичній літературі з фінансів

№ з/п	Питання, що розглядалися	Кількість авторів
1	Історичний аспект	0
2	Поняття «валютний курс»	10
3	Функції валютного курсу	7
4	Види валютних курсів	10
5	Роль в економіці	9
6	Методи визначення	6
7	Фактори, що впливають на валютний курс	8
8	Котирування валют	10
9	Угоди купівлі-продажу	6
10	Всього	із 10

Аналіз літературних джерел дозволяє стверджувати, що автори розглядають це поняття з однієї точки зору: грошова одиниця однієї країни виражена в іншій, охоплюючи різні аспекти діяльності.

Пропонуємо уточнити поняття «валютний курс». Таким чином, валютний курс – це інструмент фінансових відносин, який являє собою ціну однієї грошової одиниці вираженої в іншій, з метою задоволення потреб користувачів іноземною валютою.

ВИШНІВСЬКА Юлія Вікторівна – студентка, Житомирський державний технологічний університет

Наукові інтереси: теоретичні і практичні основи здійснення валютних відносин в Україні

E-mail: vyshnivska_yuliya@mail.ru

Телефон: (097)-699-10-78